Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 31. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го ЛЮТОГО 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 18, 1982 No. 31. VOL. LXXXIX.

ЗАКЛИК

ДІЛОВОГО КОМІТЕТУ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА З НАГОДИ 90-РІЧЧЯ З ДНЯ ЙОГО НАРОДЖЕННЯ

Кожний народ має свої величні постаті. Має їх також український народ; вони на протязі його історії, навіть у найбільш критичних хвилинах, морально його підтримували і вказували шлях до кращого майбутнього.

Український народ на рідних землях переживає важкі часи. Він позбавлений свободи і навіть права свобідно молитися; однак там діє Українська Католицькла Помісна Церква у катакомбах, яка непохитно дотримується прадідівських звичаїв і зберігає вірність Апостольській Столиці. У цей тяжкий історичний час для нашого народу і для нашої Церкви, яка далі дає моральну допомогу своєму народові, серед нас діє, працює і трудиться один із найбільших мужів нашої історії Ісповідник Віри, Блаженніший Патріярх Йосиф.

Наша Церква, як ні одна Церква в світі, може заслужено хвалитися і гордитися такою величною постаттю, як Блаженніший Патріярх Йосиф, Глава Української Католицької Помісної Церкви, який протягом 18-річної каторги мужньо заступався за права Церкви і нашого народу і ділом виявив вірність Вселенській Церкві. Він став взірцем непохитности для усього світу і прикладом християнської незломности.

Ми, українці, найкраще розуміємо, які заслуги має наш достойний Ювілят, 90-річчя якого ми тепер відзначаємо; йому ми віддаємо належну пошану і виявляємо нашу синівську любов і відданість.

Своє прив'язання, відданість, вірність і любов нашому Найвищому Достойникові Ювілятові ми виявимо найкраще масовою участю у святкуваннях, які відбудуться у Філядельфії 28-го лютого цього року. Нехай не забракне ні одного з нас, хто не взяв би участи у благодарственній соборній Божественній Літургії в соборі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії та у Святковій академії у великій залі „Академі оф Мюзік". Докажім світові і собі самим, що ми вміємо шанувати наших великих людей, а серед них найпершого — Блаженнішого Патріярха Йосифа, завдяки якому про нас останні два десятиріччя заговорив увесь світ.

Діловий Комітет для вшанування Блаженнішого Патріярха Йосифа закликає усіх мирян великої Філядельфії та сусідніх міст: Кемдену, Трентону, Честеру, Фініксвілу, Ворринґтону та інших місцевостей, взяти масову участь у святкуваннях у неділю, 28-го лютого, чим ми виявимо вдячність нашому Патріярхові за його великі жертви і труд для Української Католицької Церкви і українського народу.

Прославім достойного Ювілята Блаженнішого Патріярха Йосифа, він бо прославив нас усіх.

За Діловий комітет:
† Владика **Роберт**
о. митрат **Мирослав Харина**, голова
д-р **Володимир Пушкар**, заступник голови
д-р **Стефанія Бережницька**, секретар

ЗСА СКРІПЛЮЮТЬ СВОЮ АРАБСЬКУ ПОЛІТИКУ

Вашінґтон. — Після виступу на Мадридській конференції державний секретар ЗСА Александер Гейґ відвідав декілька країн, а між ними Йорданію та Марокко. У висліді його переговорів з керівними чинниками тих держав створено спільні оборонні комісії ЗСА і тих обидвох держав.

Оборонні комісії мають стати засобом далекойдучого розгорнення оборонної співпраці між ЗСА і тими країнами. Поширення співпраці не обмежиться тільки до збільшення достав зброї до них, але також піде у напрямі взаємної координації конкретних оборонних заходів та плянування. Створення оборонних комісій та визначена їм база співпраці уможливлять американській морській фльоті і летунству покористуватися портами й іншим улаштуванням тих країн та створювати свої бази в них, а їм дасть усі можливості користуватися здобутками американської технології та досвідом.

Таким чином створення тих комісій є великим кроком вперед в оборонній системі тих держав. Москва бо не лише зміцнює своїх сателітів у тому обширі — Сирію на Близькому Сході, Лівію в басейні Середземного моря, але й сама консеквентно поширює свої впливи й свої бази в ньому. Договір з Мальтою в справі користування її портовими улаштуваннями советською фльотою, та подібний тільки ще дальше йдучий договір між соціялістичним урядом Греції і СССР є вимовною ілюстрацією для советського проникання.

Як король Йорданії Гуссейн, так і король Марокко Гассан II висловлюють глибоке вдоволення з такого розвитку подій. Одначе уряд Ізраїля висловив із свого боку застереження проти постачання нової й модерної зброї Йорданії. Ізраїль підкреслює, що Йорданія ще й на далі не урегулювала своїх відносин з Ізраїлем, ані не погодилася приступити до миру в Кемп Дейвиді, а навпаки бльокується з арабськими країнами, які не лише вороже наставлені до Ізраїля, але постійно наголошують свою готовість взяти участь у спільній збройній акції арабів проти нього.

Москва пропонує наближення з КНР

Москва. — Два тижні тому в офіціозі советського уряду „Известия" появилася стаття Александра Бовена, в якій заповіджено невдачу в наладнанні тривалої співпраці між КНР і ЗСА. В понеділок, 15-го лютого, в Москві опубліковано інтерв'ю прем'єра советського уряду Ніколая Тіхонова з японським щоденником „Асаґі", в якому Тіхонов заповів приязну до КНР ініціятиву з боку СССР.

Погані відносини між КНР і СССР паралізують більші советські почини в світі. На кордонах Китаю не лише стоїть мільйонова советська армія, що обтяжує СССР величезними витратами, але напружені відносини між тими обидвома країнами внеможливлювали на широку скалю закроєні ініціятиви СССР, а в додатку до цього псували в відносини КПСС з комуністичними партіями в світі. Одначе всі дотеперішні спроби якось унормалізувати відносини між тими двома країнами кінчилися невдачею.

Тепер Тіхонов у своєму інтерв'ю заявив: „Ми виходитимемо із заложення й будемо цього перестерігати що у відносинах Советський Союз — Китай немає ніяких проблем, які не могли б бути полагоджені на базі рівности та духа взаємного зрозуміння. Але цей процес не може бути односторонній". Особливу увагу присвятив Тіхонов Америці. Він сказав: „В світі є сили, які натискують усіми можливими способами, щоб погіршити советсько-китайські відносини. Советський Союз поробив всі заходи потрібні для вигладження відносин із ЗСА, але на жаль, немає ніяких познак, що справи розвиваються в бажаному напрямі". Крім цього Тіхонов закинув Вашінґтонові, що він є безоглядний у реалізації своїх аґресивних намірів і намагається диктувати, з чим Советський Союз не може погодитися.

Дипломатичні кола в Москві висловлюють думку, що виступ прем'єра Тіхонова не є сиґналом заіснувавших змін у відносинах між КНР і СССР, але тільки спробою створити пригожу для цього атмосферу та започаткувати процеси в цьому напрямі. Заходи з московського боку в тому напрямі почалися ще осінню 1981, коли Москва запропонувала Пекінові відновлення переговорів для нав'язання нормальних відносин. Яка буде відповідь з китайського боку на ці советські спроби, дотепер неясно, але дехто побоюється, що советська ініціятива буде прийнята Китаєм.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД НЕ БАЖАЄ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ З ВАЛЄНСОЮ

Варшава, Польща. — Станіслав Цьосек, міністер праці в юрисдикцію якого входять також справи профспілок і відносин між робітниками заявив в інтерв'ю, що уряд прем'єр-міністра Война Ярузельского, а тим більше Військова рада національного спасіння, не вестимуть переговорів з Лєхом Валєнсою, головою Крайового комітету вільної профспілки „Солідарність" якщо він й далі настоюватиме, що такі переговори мусять відбуватися у присутності його дорадників. С. Цьосек при тому додав, що поголоски про звільнення Валєнси є неправдивими і що лідер „Солідарности" перебуватиме під домашнім арештом аж до часу наведення спокою в Польщі бо, як це він признається, „теперішня Польща подібна до бочки наповненої вибуховим порохом".

Потішаючи тих, які турбуються долею Валєнси, Цьосек заспокоїв їх, що уряд трактує його „добре", стан його здоров'я добрий і час від часу його відвідують члени родини і священик. Джерела „Солідарности" інформували минулого тижня, що Валєнса був висловив бажання переговорювати з урядом, але в присутності його найближчих дорадників. Уряд натомість не хоче, щоб він увійшов в контакт з людьми, які були „мозком" вільної профспілки. На думку урядових знавців Валєнса перебував під впливом „екстремістів", які вманеврovували його в трудні ситуації.

На запитання кореспондентів С. Цьосек відкрив частинку занавіси щодо майбутніх плянів уряду на робітничому відтинку, кажучи, що він не думає, що „Солідарність" отримає право на таку діяльність, яку вона розвивала в минулому і що працю профспілок буде контролювати відповідне міністерство при уряді. Він обіцяв, що уряд скоро займе становище до цієї справи і опублікує свої пляни щодо. робітничих справ. На думку Цьосека уряд хоче започаткувати публічну дебату в пресі над цієї справою, або, як кажуть західні дипломати, хоче мати „мандат народу", хоч кожному відомо, що засоби масової інформації, а тимбільше пресу, контролює повністю компартія і жадна вільна і правдива виміна думок у такій пресі не може відбуватися. Всі інші справи, включно із своїми відвідинами Валєнси і переведеними двогодинними розмовами, міністер Цьосек старався применшити або цілком закрити.

Вміжчасі озлоблені демонстрацією і знайденням бомби великої вибухової сили, речники Військової ради знову провели шалену атаку на Вашінґтон, кажучи, що З'єднані Стейти Америки „пхають Польщу на шлях громадянської війни". Газета „Трибуна Люду" в коментарі пише, що „послідовна антипольська кампанія Роналда Реґена і його найближчих співробітників та спомагачів, служить цій цілі". Поліційні чинники заявили, що вони відкрили і унешкідливили 13-фунтову бомбу в Люблині, яка напевно була б спричинила великі шкоди при вибуху. Деякі активісти „Солідарности" кажуть, що „бомба" це чергова провокація уряду проти профспілки. Поліція заарештувала 194 демонстрантів в Позчані, а військові патрулі загострили контролю поляків, зокрема у великих містах.

ЗАХІД ЗЛОМИВ СПРОТИВ МОСКВИ У МАДРИДІ

Мадрид, Еспанія. — Спроби московської і польської делегації на Гельсінкській конференції у Мадриді не допустити до дебат над положенням у Польщі заломилися під одностайним тиском західніх та інших европейських держав.

До зломання спротиву Москви і її польського клієнта великою мірою причинилися польські помилки вже на самій конференції. Речник Польщі Юзеф Вєяч, який був ротаційно один день предсідником конференції, не хотів допустити до слова вісім міністрів закордонних справ, а між ними міністра закордонних справ Франціїл Кльода Чейсона та Англії лорда Каррінґтона. Дебати прибрали такий престижевий характер і ввійшли в таку стадію напруження, що конференції загрожувало відсунення на дальший реченець. У тій ситуації Польщі і Москві, яка стояла за її плечима, не залишилося нічого іншого як засадничо поступитися.

Це відкрило шлях до рішучих виступів міністрів закордонних справ держав Західньої Европи. Міністер Чейсон засудив польський уряд за проголошення в часі миру воєнного стану й заведення режиму страху, переслідувань й насильного переводження заряджень проти цілого суспільства. В основі того, як сказав міністер Чейсон, є страх польського уряду і його московського протектора перед змінами. Лорд Каррінґтон заявив, що події в Польщі і поступування польського уряду та підтримка його з боку советського уряду є загальним, очевидним ламанням кінцевих постанов Гельсінкського пакту і коли цього вчасно не припинити, то може дійти до насильних змін, а тим самим до найбільш гострих форм боротьби. Подібно виступали інші міністри, а в першу чергу Ірляндії, Голляндії та Люксембурґу.

Речник Польщі Вєяч потвердив, що положення в Польщі важке й скомпліковане, але він закинув західнім державам, що вони використовують його для власних стратеґічних цілей. Речник і голова американської делеґації Макс Кемпелмен заявив, що конференція не має часового обмеження й він ще матиме не раз нагоду повернутися до того масивного ломання Гельсінкських угод, яке має тепер місце в Польщі з поштовху і при допомозі Москви.

Австралієць з „бушу" відвідав Америку і гуцулів

Український проспектор з „бушу" Іван Ігнатюк з Я.Кулиничем на відвідинах у „Свободі".

Джерзі Сиmі, Н.Дж. (Л.В-а). — Рідко минає день, щоб до редакції „Свободи" і Головної Канцелярії Українського Народного Союзу не завітали б якісь визначні українці, які мають щось доброго розповісти членам редакції та Екзекутиві УНС. Це часто-густо наші культуротворці, а ще частіше — громадські й політичні діячі, представники молоді, шкільництва та інших таких зорганізованих груп нашої спільноти. Але зрідка прибувають сюди і „екзотичні відвідувачі", тобто наші земляки, що їх доля закинула в екзотичі місця світу, наприклад, в саме серце провінції Південна Австралія, де „буш", кенґуру, собаки „Дінґо", тьма-тьменна кроликів, цілковита відсутність води (її в бочках купується за великі гроші), але зате є розсипи коштовних опалів, гостинні і „дикі" абориґени і принадні умови для полювання завзятим мисливцям.

Таким ось „екзотичним українцем" виявився Іван Ігнатюк з Кубер Педі в Південній Австралії, який прибув туди з Аделаіди 22 роки тому і займається в цій дикій місцевості проспекторством, добуваючи опалі — дороге каміння, на власній дільниці, яку набув завдяки тяжкій і наполегливій праці та гуцульському купецькому спритові. У редакції „Свободи" в четвер, 4-го лютого, наш земляк розповів дещо про себе. Він приїхав до Австралії в Аделаїду з табору переміщених осіб з Німеччини 33 роки тому. Сам походить з мальовничого гуцульского Жаб'я, що над Чорним Черемошем, звідки виїхав підлітком. У Баварії після закінчення Другої світової війни він займався фотографуванням і виступав у мистецькій гуцульській групі „Чорногора" (відомо бо, що українцям не бракує талановитости, а ще тоді, як вони молоді). Фотографуванням він займався професійно і в Аделаїді, працюючи до спілки з Ярославом Кулиничем, що його знаємо тепер як фільмового продуцента. Ця співпраця і дружба тривають до сьогодні, хоч шляхи Кулинича і Ігнатюка розійшлися понад двадцять років тому, коли один вирішив виїхати в Америку, а другий — у „буш", австралійський прославлений пустельний чагарник. Обидва друзі прийшли і в „Свободу" згаданого четверга.

Наш земляк-гуцул Іван Ігнатюк вперше в Америці, і вона йому настільки до вподоби, що він не відмовляється від думки приїхати згодом сюди може і на постійно. Це залежатиме теж від матримоніяльних справ, за які взялися тут його приятелі, гуцули, бо Іван Ігнатюк самотній і він не відмовився б від подружнього життя тим більше, що матеріяльні справи його підприємства зовстім непогані.

Бизнес і приємність сполучив І. Ігнатюк у цій поїздці до ЗСА. Він хотів би наладнати тут збут свого краму. При нагоді він також відновив знайомства й давню дружбу з земляками гуцулами, про яких розповідає з теплом і вдячністю, наче б побував у себе вдома на Гуцульщині. Ось він один місяць тут і такого Різдва вже не пригадує собі давно, хіба що вдома. Тут і рідна церква, і сніг, якого не бачив 33 роки. Тут і гостинний дім-музей Дмитра і Евдокії Сороханюків, їхня збірка чудових гуцульських виробів, за якими тужить серце — бо це „дрібка дорогої Гуцулії". Їде він назад до Кубер Педі вже 7-го лютого і везе зі собою багато гуцульських дарунків своїм приятелям і знайомим. Везе в серці також спогад про Різдво, під час якого крім усього іншого був виступ гуцульської групи „Черемош", яку тепер веде від легінів Юрко Оліней, а від дівчат — Ґалина Стефурак. Це незабутні хвилини, які йому тут вдалося пережити. Хоче приїхати знову в

(Закінчення на стор. 4)

В ГАНТЕРІ ВІДЗНАЧАТЬ 90-РІЧЧЯ ПАТРІЯРХА

Гантер, Н.Й. (А.Б.). — Старанням місцевого Комітету Релігійного Товариства „Свята Софія" в неділю, дня 28-го лютого, о год. 4-ій по полудні, в церкві св. Івана Хрестителя о. парох Василь Кондуський відправить торжественну Святу Літургію в намірені Патріярха Йосифа Сліпого. Після Служби Божої в мотелі „Марічка" відбудуться святочі сходини, на яких доповідь виголосить д-р І. Барусевич.

В Америці

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ПЕРЕДАВ ДО Конґресу формальний внесок на дозвіл продукції хемічної зброї. У супровідному листі Президент пояснює, що відновленя продукції цієї зброї, здержаної в ЗСА 13 років тому, є конечне для забезпечення оборонних інетересів Америки. В новому проєкті бюджету, який покищо ще не затверджений, є визначена сума 705 мільйонів долярів на продукцію хемічної зброї, в тому 30 мільйонів на запаси нервного газу. Секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер підтримуючи внесок Президента заявив, що уряд ЗСА має достовірні докази на те, що Советський Союз вже використовує хемічну зброю в Камбоджі і Афганістані, ламаючи тим самим міжнародний договір.

КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ ГРОМАДСЬКОЇ ОБСЛУГИ У стейті Ню Джерзі затвердила різке підвищення на електрику, природній газ та інші енерґетичні продукти. Підвишка охоплюватиме суму 389,9 мільйонів долярів. Починаючи від 14-го лютого ц.р., підвишки на електрику в середньому піднесуться на 13,5 відсотка літом і 12,6 зимою; природній газ підвищать на 4,5 відсотка. Компанія, яка обслуговує 1,8 мільйона клієнтів індивідуальних, крім підприємств, заявляє, що додаткові фонди будуть вжиті на будову нової електростанції, кошти будови якої виноситимуть понад три мільйони долярів.

ПРОФСПІЛКА АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ, підписавши договір з компанією Форд на три роки, не виключає поновної спроби переговорів з компанією Дженерал Моторс. В минулому такі переговори не дали жадного успіху і були перервані. Президент профспілки Даґлес А. Фрейзер заявив, що вигляди на підписання договору з Дженерал Моторс мінімальні, але на його думку, говорити треба поки ще існують будь-які надії. Речники компанії заявили, що у випадку чергової невдачі, Дженерал Моторс закриє деякі свої фабрики, зокрема у Фрімонд і Савт Ґейт в Каліфорнії, а також у Понтіяк, Миш. Очевидно, у висліді цих потягнень 6,100 робітників втратять працю і збільшать досить велике число безробітних автомобільних робітників. Досі фахові робітники в компанії Форд заробляли 21.50 долярів на годину.

ПРЕЗИДЕНТ НАЙБІЛЬШОЇ ПРОФСПІЛКИ Американської федерації праці, Конґресу індустріяльних орґанізацій Лейн Киркленд з повною силою заатакував проєкт бюджету президента Роналда Реґена і назвав його „нестерпною програмою" і загрозою для соціяльних програм. „Якщо Уряд хоче систематично підвищувати оборонний бюджет, то хай встановить собі додаткові податки для цієї цілі", — заявив Киркленд. Він уважає, що Адміністрація Р. Реґена не думає реалістично, коли висуває проґнози на покращання економіки ще в цьому році. Профспілка АФЛ-КІО вважає, що підвищити на 33 більйони витрати на оборону у фіскальному 1982-83 році є це саме, що відібрати від малозаможних американців кусок хліба з рук, бож кожному відомо, — каже Киркленд, — що рецесія і інфляція пожирають все, а Уряд в додатку ще задумує зняти контролю на природній газ. Екзекутивна рада АФЛ—КІО, яка відбуває тепер свої зимові наради у Бол Гарбор, на Флориді, прийняла виклик і задумує висунути альтернативну пропозицію бюджету. Крім того конференція закликає Конґрес прийняти резолюцію і перевірити чи ЗСА дійсно потребують під теперішню пору таких неспівмірно високих витрат на оборону.

У світі

КОНҐРЕСМЕН ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ Клеренс Лонґ, який саме тепер перебуває в Мехіко, де він переводить студії положення в Середній Америці, зажадав від уряду президента Роналда Реґена фінансування студії про перебіг і успіхи аґрарної реформи, що її переводить привладна хунта в Ель Сальвадорі. Студію перевела незалежна господарська дослідча група Чеккі компанії у Вашінґтоні. Згідно з об'єктивним розслідом тієї компанії недвозначно виходить, що аґрарна реформа в Ель Сальвадорі не лише має успіхи, але що її наслідків уже не вдасться завернути. Йдеться тільки про те, щоб її послідовно перевести в життя, а на її базі перевести інші зміни в господарській системі Ель Сальвадору. Перша фаза реформи спричинилася до того, що понад 12 відсотків управної ріллі в Сальвадорі є в руках селян, які на ній працюють. Але тим селянам треба забезпечити на майбутнє достатній вигідний кредит для розбудови й зміцнення їхніх індивідуальних господарств. Селянам, які отримали землю, треба дати впевненість, що та земля залишиться у їхніх руках назавжди, а дальший розділ землі треба переводити інтенсивно й далі.

ПІЛОТ ПОЛЬСЬКОГО ПАСАЖИРСЬКОГО ЛІТАКА, який летів з Варшави до Вроцлава, приземлив його у Західньому Берліні і таким чином уможливив декільком особам, у тому числі своїй дружині і двом дочкам та своєму кузенові з дружиною і дочкою „вибрати свободу" й попросити азилю. Літак, яким він пілотував, був переслідуваний чотирма бойовими літаками, після того, як він перелетів польський кордон, але пілот змилив їх рапортом, що не міг причалити у Вроцлаві з огляду на погану погоду. Всім тим, які висловили бажання залишитися в Західньому Берліні, німецька влада видала дозвіл на це, але пілот і його кузен, які зорганізували ту втечу стануть перед судом Західнього Берліну за те, що вони перевезли туди інших пасажирів проти їх волі. Всіх тих, які хотіли повернутися, німецька влада переслала разом із літаком назад до Польщі.

ІНФОРМАЦІЙНЕ АҐЕНТСТВО РОЙТЕРС повідомило з Лісбони, що португальський уряд видав офіційне повідомлення про викриття й унеможливлення протидержавної змови у зв'язку з загальним страйком, який зорганізували комуністи. Поліції вдалося заарештувати трьох лідерів змови із зброєю в руках, а п'ятьом іншим вдалося втекти. Поліція сконфіскувала автомашину з великою кількістю зброї і літератури.

НАФТОВА ВЕЖА ДЛЯ МОРСЬКОГО БУРІННЯ завалилася в часі надзвичайно суворої бурі на Атлантійському океані недалеко канадських берегів в Нюфавндленді. На вежі було 84 особи. Рятункові акції, які утруднені бурею, проводять цивільні та військові морські сили, але є небезпека, що всі працівники, яких буря захопила на вежі, загинули. Перед тим, поки дійшло до завалення вежі, керівництво фірми Мобіл, яка є власником тієї нафтової вежі, видало доручення всім працівникам опустити вежу й, як помітили обсерватори в часі рятункової акції, на рятункових човнах, приналежних до вежі, були люди. Одначе, кількість врятованих в першій фазі рятункової акції устійнити не було можливости. Літаки, вислані для допомоги рятівничим кораблям, передали інфомацію, що вони помітили у воді тіла людей, які вже, правдоподібно, не були живі.

У МОСКВІ ПЕРЕБУВАЄ ІРАНСЬКИЙ МІНІСТЕР енерґетики Гасан Ґгафурі-Фард, який переводить розмови в справі співпраці Ірану й СССР в ділянці постачання енерґії. Після закінчення розмов іранський міністер заявив, що в розмовах, крім фахівців енерґетичної ділянки, брав участь також заступник голови Президії Верховної Ради Советського Союзу Леоніда Брежнєва, Васілій Кузнєцов. Міністер Ґгафурі заявив: „Ми вважаємо Советський Союз призяною для нас державою". Він також підтвердив попередні інформації советських інформаційних чинників, що іранський уряд уже більше не висуває вимоги, щоб советські війська опустили Афганістан. Наслідком тих переговорів, що їх провадив Ґафурі, між обидвома державами підписано договір на закінчення Советським Союзом двох електростанцій в Ірані. Одна з тих електростанцій, а саме в Агвазі, центрі нафтової промисловости Ірану матиме потужність 1,200 меґаваттів, а станція в Ісфагані — 800 меґаваттів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Продажні душі

Польща стала комуністичною після Другої світової війни у наслідок Ялтинської конференції, де Сталін і Рузвелт вирішували долю народів, навіть не запитавши їхньої думки. Але ж Ґомулка, Ґерек і Ярузельскі — це поляки. І ввесь політично-поліційний апарат, створений у Польщі на зразок большевицького колишнього ЧеКа, тепер ҐПУ, заповнений поляками. Вістка, подана західньою пресою, що совєтські дивізії, які від Другої світової війни перебували в лісах у Польщі ніби для забезпеки комунікації між Совєтським Союзом і Східньою Німеччиною, здавлювали опозиційні демонстрації у Польщі зодягнені в уніформи польської армії, ця вістка — дуже вірогідна. Але факт, що збройні відділи ославленої польської поліції — були і є зложені з поляків. Ту зненавиджену в Польщі установу називали завжди зневажливо „безпєкою" знаючи, що її створили і вишколили московські специ. Але ті специ набрали до „безпєки" поляків і ті поляки брутально здавлювали і далі здавлюють опозиційні до режиму демонстрації польських студентів та робітників. Польська режимова преса промовчує чи фальшує вістки про той рух спротиву у Польщі і про жертви, які падуть по обох сторонах. Але до Заходу різними шляхами доходять вірогідні вістки про садизм, з яким члени польської „безпєки" розправляються з різними земляками, які виступають в обороні волі проти протинародного режиму.

Події у Польщі можна і треба розглядати з різних аспектів, вони складні. Склалися на них прерізні причини, прерізні елементи. Одною з найприкріших їх подробиць — це факт, що у польському народі знайшлася ціла одна верства продажних душ, які за особисті користі , за привілеї, що їх дає партійний квиток, за приналежність до керівної в державі верхівки — пішли на службу ворогові. Речник польської делегації на конференції 35-ох держав в Мадриді, Юзеф Вєяч, заявив, що вона, польська делегація, рішуче противиться, щоб на тій конференції заторкувати події в Польщі, бо, мовляв, це „внутрішня справа Польщі". Так само, як кремлівські володарі, зламавши клявзулю Гельсінкського договору про права людини, називають „втручанням до внутрішніх справ СССР" таврування Заходом відносин в СССР. Вєяч — це поляк, так само, як Щербицький – українець, — той голова Комуністичної партії України, який веде наради партійного конгресу російською мовою. Продажні душі є скрізь — також у Польщі.

ПІСЛЯ ОДНОДЕННОГО ДЕМОНСТРАЦІЙНОГО загального страйку, що його зорганізували комуністи в Лісбоні дійшло до дальшого загострення страйкової ситуації. Профспілки транспортових робітників на порті Лісбони заявили, що вони відмовляються працювати надгодини та знову вийдуть на страйк у п'ятницю, 19-го лютого. Так само заповіли страйк робітники міського транспорту, якщо уряд не погодиться на уступки, які вони вимагають.

Ярослав Гайвас

ПРОВАЛИ НЕ КІНЧАТЬСЯ

Совєтська преса сповнена звітами про успіхи й тріюмфи на різних відтинках життя. Якщо б ті тріюмфи, що про них писали й реєстрували їх як факти совєтська пропаґандивна машина, направду мали місце, то Совєтський Союз уже давно був би тим „червоним раєм", про який колись співали молоді комуністичні ідеалісти. На ділі серія великих, фундаментальних невдач совєтської системи не кінчиться, не зважаючи на величезну жертву поту і крови, що їх несе населення, поневолене в СССР.

Одначе совєтська пропаганда не обмежується „тріюмфами комунізму в СССР". Вона залюбки вигадує про великі успіхи в усіх країнах, які застосовують у себе совєтський модель життя, а в першу черґу в европейських сателітних країнах, де народи та їхні проводи під загрозою совєтських баґнетів і танків мусять виконувати те, що їм наказують із „зореносного Кремля". А дійсність на кожному кроці те все заперечує. Країни, які колись цвіли й були зразком успіхів для інших та ті, які сьогодні можуть бути такими зразками, запровадивши совєтську систему, ледве перебиваються через життя. Наприклад, Чехо-Словаччина перед Другою світовою війною була ілюстрацією для доброї господарки, розумної демократичної системи, упорядкованих відносин і задоволеного населення. Таке саме почалося й зразу після Другої світової війни, доки не прийшов комуністичний переворот 1948 року. Тоді почалося те, що триває з коротенькою перервою „Празької весни" 1968 року, до сьогодні. Сіре життя, нестачі на кожному відтинку, незадоволене населення, переслідування усіх людей, що мають іншу думку, як комуністична монопартія. А на тлі цього всього блищать партійні бонзи, як і над занедбаними будинками міст блищать будинки партійних головних кватир.

Більшість совєтських лідерів зовсім того всього не бачить, або себе обдурює. Вони повторяють за Сталіном — „жить стало лучше, жить стало веселей". Неперевершеним зразком таких зачаджених комунізмом був недавно померлий Михаїл Суслов. Він, що як молодий помічник Сталіна, здобував перші ступені своєї кар'єри, яку він пізніше вивершував нищенням українського населення в Чернігівщині, а в інших районах СССР інших людей, накінець найгіршої ганьби придбав собі як найвищий комісар і кат населення Литви, просто попав „у сан совєтських святих". Але в Совєтському Союзі де все побудоване на брехні, нікому й у голову не приходить заперечити партійні догми, чи поточні партійні вигадки.

Немає сумніву, що совєтська влада присвячує максимум своєї уваги господарському життю. Але так само немає сумніву, що вона на тому відтинку має і найбільші невдачі. Совєтський Союз має найбільші природні багатства, має трудолюбивих громадян і талановитих інженерів та різного роду вчених і організаторів життя, але, не зважаючи на те, 64 року комунізму не принесли відповідних плодів. Навпаки, рівень життя в СССР значно нижчий від безконечної кількости інших країн. А до того приходять постійно прориви і великі невдачі, за які знову же приходиться платити населенню. Збіжеві дефіцити, нестача м'яса, свіжої городини, не раз картопель, драntиві й невистачаючі кватири, нікудишній одяг і т. д. — загально відомі факти, яких нічого вираховувати, чи повторяти. Останньо стало відомим, що Москва знову змушена просити „капіталістичних акул", щоб ті ласкаво погодилися відкласти платності совєтських боргів, бо Совєтський Союз не всилі на час заплатити.

Приклад Польщі, яка змушена безвільно вступати в російські сліди, розгортається перед нами, немов калейдоскоп. Але Польща — не виняток. Як правило, що якийсь час приходить по черзі важкі, скрутні часи для всіх сателітів по черзі. Тепер за Польщею на черзі Румунія. Понад 22 мільйони населення, великі природні багатства, плодовита земля, вигідні морські порти, знамените підсоння і — після 35 років комуністичної господарки Румунія опинилася над берегом банкрутства.

Румунія винна західнім „капіталістичним акулам" коло десять більйонів долярів, які вона дістала в товарах і в твердій валюті зі Заходу, але тільки частину зужила їх на побудову господарського життя, а більшість на побудову комунізму. Комуністичний лідер Румунії Ніколяє Чавшеску вже раніше зорієнтувався, що чим далі від Москви і її системи, тим краще для його країни, але того принципу не переводив консеквентно в життя. Під впливом горезвісного марксизму-ленінізму Чавшеску клав натиск на побудову ливарень, машинобудівельних заводів, взагалі на важку промисловість, очевидно, побудував комплекси, які далеко відстають від — західніх і японських. Занедбавши легку промисловість, бо це не є в комуністичній моді, зіпхнувши на задній плян сільське господарство, бо на думку самого Маркса „сільське життя ідіотичне", Чавшеску не має що продавати за кордоном, але й не стає йому харчів у сільсько-господарській країні, якою є Румунія.

Румунія станула в черзі за Польщею з проханням допомогти їй господарсько. З

(Продовження на ст. 4)

Марта Шиприкевич

Що це є „IRA" або Індивідуальне Пенсійне Конто?

Щоб заохотити людей щадити гроші, Уряд у 1981 році змінив податкові закони, прийнявши так званий „Economic Recovery Act (Закон економічного видужування). У рамках цього закону, є можливість кожній працюючій людині, без огляду, чи вона є забезпечена пенсійним фондом, чи ні, відкладати гроші на пенсійне конто при цьому не платячи податків.

Індивідуальне Пенсійне Конто „IRA" може відкрити кожна працююча людина до 70 і півроку життя, складаючи до 2,000 долярів річно, або повну суму заробітку якщо хтось заробляє менше як 2,000 долярів річно. Подружжя,де лише одна особа працює, може скласти 2,250 долярів річно. Ці гроші і дохід з них не підлягають федеральному податкові аж до того часу, коли людина переходить на пенсію і дохід меншає, а одночасно з тим податки є куди менші.

Гроші, складені в пенсійне конто „IRA" не можна вибирати до 59 і півроку життя. Передчасне витягнення цих фондів підлягає 10 відсоткам кари, що її побирає податковий уряд, як також повний доходовий податок. Відкриття пенсійного конта не зобов'язує до примусового щорічного складання до цього фонду; можна в році поганих заробітків чи більших видатків вклад до пенсійного фонду опустити. Але безперечно найкраща користь є тоді якщо систематично і повністю використовується нагоду відкласти гроші до пенсійного конта — без плачення податку.

На пенсійний фонд можна складати цілий рік і навіть по новому році аж до часу виповнення податкового зізнання. Наприклад, до пенсійного фонду на 1982 рік можна вкласти гроші до 15-го квітня 1983 року. Не конечно складати всю суму одноразово, до пенсійного конта можна складати так часто і в такій кількості як вигідно, але не більше як дозволені суми, а це — 2,000 чи 2,250 долярів на рік. Усе ж таки корисніше складати фонди з початку року, бо гроші приноситимуть дохід, що не буде оподаткований.

Яка є користь з „IRA"? Якщо ви є в 30-відсотковій податковій стопі і відкладете 2,000 долярів перед податком, то цим самим ви ощаджуєте повну суму, а не 1,400 долярів по відтягненню податку. Дохід з інвестицій також не є оподаткований. Тож,наприклад, 2,000 долярів, складених річно на початку року на 12 відсотках акумульованих денно, за десять літ виносить на конті 41,473 доляри, за двадцять літ 181,451 доляр, за тридцять літ 653,887 долярів, а за сорок літ 2,248,403 долярів. Чи це не є знаменний спосіб заощадження грошей на старість? Спеціяльно тепер коли соціяльний пенсійний фонд — загрожений!

З пенсійного конта можна вибирати гроші, осягнувши 59 і півроку але також до нього можна докладати. Осягнувши 70 і півроку, з пенсійного конта муситься брати пенсію.

Найбільша проблема — це розрізнити і вибрати найкращий спосіб інвестицій цих пенсійних фондів, бо існує безліч можливостей. Багато різних установ оголошують дуже корисні умови, але виразно не пояснюють, що вони дійсно дають, так що дуже важливо читати, як американці називають, „fine print" (поменшений друк), щоб дійсно довідатися, що, вони по суті пропонують. Ці пенсійні фонди можна інвестувати в різні фонди, уділи і банкові сертифікати, тільки не можна їх інвестувати в нерухомі інвестиції чи золото. Якщо ви не боїтеся ризикувати пенсійним фондом, то біржа вартісних паперів може бути для вас відповідна, а якщо ви краще чуєтеся з державною запорукою, то фінансові інституційні фонди, — державно забезпечені є для вас кращі. Інституції накладають різного роду оплати за свої прислуги так, що це також треба взяти під увагу. Отже, чому не інвестувати в українських фінансових установах? Вони дають такі самі умови і забезпечення як кожна американська установа.

У суботу, 20-го лютого, в годині 11-ій ранку, в Українськім Освітньо-Культурнім Центрі відбудеться семінар на тему Індивідуально Пенсійного Фонду, що його спонзорує Українська Щадниця і Український Освітньо-Культурний Центр.

Іван Кедрин

ЕДВАРД КОЗАК — УНІКАЛЬНА ОСОБИСТІСТЬ В ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

Дня 26-го січня 1982 року Едвардові Козакові сповнилося 80 років — і це добра нагода, щоби присвятити трохи уваги цій людині, яка є просто унікальною постаттю в історії української культури. Ця унікальність у тому, що Едвард Козак проявив талант і творчу наснагу у кількох різних ділянках культури і в кожній із них стоїть на висотах. Він — артист-маляр, графік, ілюстратор, — — він карикатурист і сатирик із тонким почуттям гумору і він піонер української сатиричної преси. Працюючи у тих різних царинах від поверх півсторіччя — він записався уже тривко в історії української культури і тепер, за свого життя, став просто установою, а не одиницею, членом вільної громади.

Народився він 26-го січня 1902 року в галицькому селі Гірне. Був одним із наймолодших членів Леґіону Українських Січових Стрільців, і виніс з української визвольної війни-революції найглибший сантимент до українського стрілецтва та до війська взагалі, і найглибший державницький патріотизм. Вернувшись до Львова після прогри українського визвольного зриву в 1917-20 роках поступив на працю в пресовому концерні Івана Тиктора, також Усусуса, і там почав редаґувати сатиричні журнали „Зиз і „Комар" та ілюструвати видання Тиктора. Одночас студіював у мистецькій школі славетного Нестора Нижанківського. Вже у названих сатиричних журналах виявив подивугідний талант, як сатирик і карикатурист. Розвинув його після Другої світової війни, коли опинився в Західній Европі і згодом в Америці. Вже у Львові, згодом у Реґенсбурзі, Мюнхені і Копенгаґені брав участь у образотворчих виставках — або індивідуальних або ґрупових. Дотепер, за ввесь час своєї надзвичайно плідної праці, як артист-маляр, він має за собою буквально десятки виставок з його участю — із сотнями його малюнків, які попали в різні ґалерії та до численних приватних рук.

Але він не обмежився до праці артиста-маляра, з улюбленою стрілецькою і гуцульською тематикою, бож він — майстер рисунку, яким вміє віддавати зміст задуманого твору, — автор однаково мініятюрних малюнків, як великих полотен-композицій („Ярмарок"). Незрівняне знання рисунку Едварда Козака проявляється в його малюнках, на яких зображено танок — аркан гуцулів, чи танок навшпиньках одної танечниці, — Едвард Козак майстер руху. Проте він на такій самій мистецькій висоті як графік-ілюстратор і як карикатурист. Треба погратулювати меценатові мистецтва, засновникові Мистецької Ґалерії у Торонто Михайлові Шафранюкові, що він придбав до тієї ґалерії серію карикатур Едварда Козака — вони колись, коли всіх нас вже не стане, дивуватимуть глядачів, якого чудового карикатуриста мали українці!

Коли „Зиз" і „Комар" належали ще до 20-их і 30-их років у „Старому Краю' то „Лис Микита", заснований спершу видатним громадським діячем — власником найбільшої української книгарні у Ню Йорку, Ярославом Пастушенком, почав виходити вже в ЗСА під кінець 40-их років — в Дітройті по сьогоднішній день. У цьому ж місті Едвард Козак працював в американській телевізійній станції, як ілюстратор дитячих програм. У гасловій „Енциклопедії Українознавства правильно сказано, що Едвард Козак" — активно впливає на формування громадської думки". У „Лисі Микиті" він створив тип „Гриця Зозулі", який тільки йому притаманним жарґоном оповідає у кожному числі про актуальні події, що сталися в українському житті, переплітаючи тонкий гумор з гострою критичною сатирою. Сатира — небезпечна зброя, яка може мати також неґативний вплив на громадське життя і всю атмосферу в громаді, якщо її автором була б безвідповідальна людина. Сатира Едварда Козака має конструктивний вплив на громадську думку, бо Едвард Козак виніс ще з своїх молодечих вояцьких років вміння розрізнювати правду від фальшу і знає та відчуває, що таке безпорядок, що таке амбіціонерство і гуляйпілля. Унікальність Едварда Козака у тому, що ось він видавець, редактор і автор змісту „Лиса Микити" в одній особі. Тому він почесний член Спілки українських Журналістів в Америці і шанований член організації українських письменників „Слово". Сатиричні монологи Гриця Зозулі — це не газетні фейлетони, а суто літературні твори і тому книжкові збірки тих монологів — це перлини української літератури,

За своїм мистецьким напрямком — Едвард Козак у своїх малюнках, здебільша в оліях, але також мозаїках, — імпресіоніст. Єднаючи поважне з гумористичним — Едвард Козак майстер у своєрідних ґротесках — у своїх виставках він показував також отакі ґротески, як „Фарисеї" — статочні селяни із довгими свічками у руках, чи „Селянська ідилія" — з одного боку господар з довгими усами і батіжком у руці, по

(Продовження на ст. 4)

ДЕПАРТАМЕНТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА повідомив, що Совєтський Союз вже закупив у З'єднаних Стейтах Америки 150,000 тонн зерна, яке мусить бути доставлене до СССР ще цього року, згідно з підписаною раніше умовою. Цей 1982 рік, являється шостим і кінцевим роком угоди між ЗСА і СССР про доставу збіжжя. Чергова умова мусить бути випрацьована між двома урядами, але президент Роналд Реґен, враховуючи совєтську замішаність до подій у Польщі, покищо наказав зупинити переговори про продаж збіжжя для Совєтського Союзу. На думку багатьох знавців в черговому 1983 році СССР потребуватиме ще більших закупів збіжжя, 60 мільйонів тонн, щоб покрити власні недобори і виповнити обіцянку для інших країн. Спостерігачі завважують, що уряд СССР розпочав продавати на міжнародних ринках більшу кількість золота, щоб придбати відповідну суму закордонної валюти потрібної для закупів збіжжя за кордоном.

Д-р Олександра Кисілевська-Ткач

ПЕДАГОГІЧНІ СТУДІЇ В УВУ

(У 60-річчя УВУ)

II

Наукові записки УВУ Т. 7. Мюнхен 1963, за редакцією Володимира Янева, присвячені професорам д-рові г. к. Григорієві Ващенкові, д-рові Михайлові Міллерові та д-рові Наталії Василенко-Полонській. Григорій Ващенко: „Моя автобіографія" (ст. 5-9), Володимир Янів: „Вдача українця у світлі „Виховного Ідеалу" Г. Ващенка (ст. 10-47), Григорій Ващенко: „Коротка характеристика освіти в дореволюційній Росії" (48-59).

Науковий Збірник УВУ Т. 5 Мюнхен 48. Григорій Ващенко: „Традиційний український ідеал людини" (ст. 18-25), Олександер Кульчицький: „Казка в світовідчуванні людини" (ст. 66-70).

Ч. 6. ювілейне видання, Мюнхен 1956 Г. Ващенко: „Большевицькі перекручення педагогічних ідей Заходу в галузі дидактики" (ст.40-53).

УВУ. Серія: Монографії Ч. 24. Waskowycz, Hryhorij: Georg Kerschensteiner und das ukrainische Schulwesen. Mit einem Geleitwort v. Martin Keilhacker. 1976. 352 ст.

УВУ. Серія: Скрипти. Ч. 22. Г. Ващенко: „Загальні методи навчання". Ч. 1. 1948. 98 ст., Ч. 2. 1949. 68 ст. Т. 33 Григорій Васькович: „Шкільництво в Україні" „1905-1920" Історична частина габілітаційної праці на тему: „Вплив Кершенштайнера на українську педагогічну думку та його значення для української педагогічної проблематики." 1969. 226 ст.

Т. 34 Педагогічні проблеми та дидактичні поради. „Матеріяли Вишкільного Курсу для учителів Суботніх шкіл". Мюнхен 1969 .92 ст. Т. 36. Григорій Васькович: Кершенштайнер і українська педагогіка. Тематична частина габілітаційної праці на тему: „Вплив Кершенштайна на українську педагогічну думку та його значення для української педагогічної проблематики." 1970. 172 ст.

Інститут Заочного навчання при УВУ. Т. 9. Педагогічний Курс. Сарсель. 1952/1953. 200 ст. Зміст: І. Безручко: „Географія України в доповняючій школі". 2 зошити (50 ст.); О. Копач: „методика навчання української літератури в вищих клясах Рідної Школи". (11 ст.); В. Луців: „Навчання історії України". (24 ст.); І. Петрів: „Навчально-виховна робота себто виховання". 2 зошити (61 ст.); Б. Цимбалістий: „психологія дитячого і юнацького віку". 2 зошити (54 ст.).

УВУ Ethologie. Vol. 5 1976. W. Janiw. Ukrainisches Bildungsideal aus ethnopsychologischer Sicht (263-268); Ukrainische Freie Universitat und Comenius Pädagogik (275); H. Eichberg. Bildung, Spiel und Sozialverhalten in West Sumatra (276-282) H. Waskowycz. Das Schulwesen im Ukrainischen Nationalstaat 1917-20 und der Einfluss westeuropaischer Padagogen auf saine Entwicklung (283-288); R. Krempl. „Comenius Today" — New International Education (301-302). Vol. 7. 1976. B. Jerabkova. Vliv Jana Amose Komenskeho na reformu ceskych skol materskych (352-355); Vol. 9. 1977. V. Merz. Der Auftrag privater Schulen fur die Erziehung von morgen (425-435). Vol. 13. 1978. R. Kramer. Ausbildung der Lehrer von morgen 9146-1540 UFU Ucrainica Diasporiana T. і. Українська Гімназія в Чехії. 1925-1945. Альманах української гімназії в Празі-Ржевницях-Модржанах. Ред. В. Маруняк. 1975.293 ст.Varia ч. 8 Григорій Васькович: „Емський указ і боротьба за українську школу. 1976. 20 ст.

Члени викладацького збору педагогіки УВУ видають також свої наукові праці і статті в інших видавництвах, як, наприклад, проф. Григорій Ващенко є автором 25 наукових праць, з яких „Виховний ідеал. Підручник для виховників, учителів і українських родин" перевидало видавництво ЦК СУМ 1976. Проф. Григорій Васькович є редактором німецькомовних наукових збірників Mitteilungen. Arbeits- und Förderunsgemeinschaft der Ukrainischen Wissenschaften e. V. München, в яких часто появляються його наукові статті. У видавництві Шкільної Ради УККА друкується праця д-ра О. Кисілевської-Ткач: „Українська література у вищих клясах шкіл українознавства". Ч. І. „Нарис методики навчання української літератури".

III. Магістерські і докторські ступені

В обох мюнхенських періодах Українського Вільного Університету здобули ступінь магістра педагогіки, часом у сполуці з іншими дисциплінами: Теодор Мацьків (1949), Антін Слабий (1951), Рудольф Кремпель (1972), Олександра Кисілевська-Ткач (1975). У той же час ступінь доктора осягнули: Остап Оришкевич („Школа майбутнього" 1948), Іван Фізер („Бігейвіоризм та його критика" 1949). Катерина Кохно („Критична аналіза основ совєтської освітньо-виховної системи" 1950), Петро Барвінов („Психологія і педагогіка внутрішньої рівноваги" 1950), Григорій Зуб („Ушинський як педагог" 1954), Валентина Калинник („Експерименти в галузі родинного виховання в СССР" 1961), Честер Соболевський („Філософія виховання в американській культурі" 1962), Анна Самофал („Навчання слов'янських мов в американських школах" 1968), Давид Плутнік („Порівняння метод викладання іноземних мов у ЗСА і СССР після II світової війни" 1972), Михайло Сміт („Порівняння метод навчання російської мови в ЗСА і української в Канаді" 1972), Олександра Кисілевська-Ткач (Українська література XX ст. у вищих клясах шкіл українознавства з узглядненням філософічної теорії вартостей" 1976), Блянка Єржабкова („Вплив Коменського на Іду Ярнікову" 1977), Михайло Кіндрачук („Інститут ім. Петра Могили 1916-1976" 1978.

17. Педагогічні Курси УВУ

Уже від довшого часу члени філософічно-педагогічного відділу, як уже згадано, працювали над дошколом учителів українських шкіл Европи. Від початку семидесятих років ішли інтенсивні заходи створити довшу і більше стабільну форму учительського вишколу та збільшити обсяг на цілу діяспору, бо українське шкільництво щораз більше відчуває брак добре українознавчо вишколених молодих учителів. На останньому СКВУ 1978 року в Ню Йорку з дискусії представників наукових установ діяспори виринули виразні напрямні для УВУ — занятися цією справою у світовому маштабі. І не дивно, бо якраз УВУ збирає рік-річно велике число українців діяспори (у 1081 р. — 50), часто на три, чотири тижні, які враз із питомою для УВУ атмосферою допомагають молодим учителям вив'язуватися з їх важких завдань у вихованні нашої молоді.

І так, у 1976 році Український Вільний Університет впроваджує перший раз окремий двомісячний педагогічний курс для учителів українських шкіл і виховників організації молоді, який через замале число кандидатів після тижня включено в рамки викладів філософічного факультету. Наступні роки, однак, були більш успішними, бо поширено інформації у діяспорній пресі, збільшено особисті зв'язки й поїздки викладачів по українських школах, посилено співпрацю з ФундацієюУВУ та КоДУСом, як рівнож завдяки відданій організаційній праці декана Григорія Васьковича. Якраз у 60-річчя УВУ двосесійний педагогічний вишкіл став дійсністю. Кожна сесія триває чотири тижні з 120 годинами викладів, семінарів, вправних лекцій, безліччю дискусій, надобов'язкових занять, доповідей. Перша наголошує методику навчання, друга — сам викладовий предмет. Можна починати вишкіл з котроїнебудь сесії. Поміж обидвома сесіями курсанти відбувають практику в українських школах, яку перевіряють викладачі УВУ, пишуть семінарійні праці, здають іспити з головних предметів і на базі чотирирічних університетських студій осягають фахові учительські дипломи, що уповноважують їх вчити українознавчі предмети. За той час 38 учителів покінчило хоча одну сесію, з того 2 — обидві сесії та викінчують інші вимоги.

За останніх 6 років найуспішніші сесії були: 1977 року — так звана англійська — співуча, бо найбільше учасників було з Англії, які своїм чудовим співом полонили українську літню громаду Мюнхену, а далі 1980 року — так звана ґльобальна, бо з'їхались на неї курсанти з цілої діяспори, включно з нащадками може „Запорожця за Дунаєм", що принесли вже в декого призабутий подих рідної стріхи, а їхнє захоплення нашими успіхами додавало віри в ту ціль та 1981 рік, яку можна назвати заморською, бо з політичних причин вісім стипендистів не змогли в останній хвилині взяти участи, а короткий Педагогічний Курс в Лондоні в червні того ж року, переведений разом із філією Українського Католицького Університету, обмежив число кандидатів з Англії. Ця остання сесія переходить теж в історію УВУ, як здійснення плянів на сталий довший педагогічний вишкіл, бо вона була другою сесією з іншою програмою і ті кандидати, що відповідять на всі вимоги, як ми вже згадували, одержать перші фахові учительські дипломи.

Цього літа відбудеться перша сесія Педагогічного

(Продовження на ст. 4)

Пам'яті д-ра Василя Вергуна

У холодний морозний вівторок, 29-го грудня 1981 року, на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж., спочило навіки знеможене воєнною хуртовиною і післявоєнними нестатками тіло св.п. Василя Вергуна, доктора філософії, професора Українського Вільного Університету, видатного українського публіциста, журналіста, пластуна й виховника молоді.

Життєвий шлях Покійного не був встелений самими рожами. Народжений 7-го квітня 1909 року в Потоці біля Рогатина у батьків-селян Михайла й Анастазії Вергунів, молодий Василько закінчив початкову школу в родинному селі, а середню освіту одержав в українській гімназії УПТ „Рідна Школа" в Рогатині, склавши матуру як екстерніст на філії УАГ у Львові у 1931 році.

Не мавши матеріяльних засобів для університетських студій, в 1931-39 роках працював учителем, а ввесь вільний час присвячував кооперації та організації української молоді „Каменярі", співпрацюючи в органі цієї установи тієї самої назви. Під час першої большевицької окупації Львова й Галичини у 1940 році був покликаний на службу в совєтській армії і як радист у 1941 році попав до німецького полону. Звільнений з полону прожив до 1950 року в таборах для українських скитальців у Баварії, працюючи учителем у таборових школах та дописуючи до тогочасних українських пресових органів, включно з журналом „На чужині", що його редагував інж. Дмитро Кузик.

Завдяки родині Кузиків, що були його спонзорами, у 1950 році прибув до ЗСА й поселився в Трентоні, Н.Дж., де зразу включився в місцеве громадське й релігійно-церковне життя. Разом з іншими пластунами-сеніорами був співосновником місцевої пластової станиці й парафіяльної школи при церкві св. Йосафата, заробляючи на прожиток у фабриці парашутів Стенлі Світлика. Своєю повсякденною, ідейною і жертвенною діяльністю як пластовий виховник, учитель і член трентонських установ він вписався якнайкраще у пам'яті й серцях тих, хто з ним дружив і працював.

У 1956 році переселився до Скрентону, Па., де почав працювати в редакції „Народної Волі", пресового органу УБСоюзу, а від 1970 року після відходу на пенсію головного редактора д-ра Матвія Стахова аж до червня 1979 року сам став головним редактором цього тижневика, друкуючи в ньому свої наукові праці на національно-політичні, виховні й загально громадські теми. Ще під час праці в УБС і „Народній Волі" доповнив свою освіту і знання в УВУ, де по зложенні відносних іспитів, з науковим титулом доктора філософії, стає допоміжним викладачем на літніх курсах для українських студентів у цьому університеті. За свої наукові праці, зокрема про життя і творчість Івана Франка, Василя Стефаника й журнал „Основа" та багато інших, що залишилися в його посмертній спадщині, як також за організування земляцьких товариств та редагування реґіональних збірників („Дрогобич" і розпочата праця над збірником „Рогатинщина") удостоївся знання дійсного члена НТШ. В СУЖА був довголітнім членом управи і заступником голови. В Пласті завжди брав участь у його діяльності, побувавши на пластових імпрезах, з'їздах і таборах для пластової молоді, а як редактор „Народної Волі" завжди радо віддавав сторінки цього тижневика для „Пластової Ватри", друкуючи матеріяли з пластовою тематикою.

Помер ненадійно, на саме Різдво Христове по Юліянському календарі у домі своїх приятелів на Лонг Айленд, Н.Й., залишивши у глибокому смутку ближчу і дальшу родину в Україні й у вільному світі та багато приятелів, друзів і знайомих, що знали його в краю та дружили з нам на чужині. Залишені ним готові й наслідком несподіваної смерти незакінчені праці, надіємось, не пропадуть в закамарках НТШ й УВУ, а будуть в короткому часі опубліковані, до чого, напевно, спричиниться Фундація УВУ та заснований родиною Фонд ім. Василя Вергуна при цій Фундації, на що вже під час похоронів пожертвовано чималу суму грошей.

Відійшла від нас українська людина з характером, негнучким хребтом, лагідною товариською вдачею, голубиним серцем для ближніх, людина розумна і творча, що могла ще жити і своєю працею збагачувати культурні надбання собі на пожиток, а батьківщині на славу. Опорожніле місце не скоро заступлять інші.

На заупокійній тризні багато промовців, що прощали Покійного на вічну Ватру перед престолом Всевишнього підкреслювали ці вальори й заслуги св. п. Василя. Від трентонських друзів, пластунів, гімназійних колеґ і від Об'єднання Абсольвентів УАГ у Львові прощав свого приятеля І. Р. Костюк. Жалобними піснями „Вічная пам'ять" та „Видиш, брате мій," виряджали в далеку мандрівку св. п. Василя багаточисленні учасники похоронів. На цвинтарі-пантеоні св. Андрія Первозваного виросла ще одна могилка того, що мав серце і вмів глядіти у серця інших... Пам'ять про д-ра Василя Вергуна нехай залишиться серед нас.

Замість квітів на свіжу могилу приятеля складаю 25 долярів на Фундацію УВУ його імени і закликаю усіх гімназійних колеґ з рогатинської й львівської академічної гімназії піти моїми слідами.

Іван Р.Костюк

ГАЗЕТА „ПРАВДА", ОРГАН ЦК КПСС, заатакувала посадника Ню Йорку Едварда Кача, за його „ароґанцію, нестриманість, злобні атаки на ОН" тощо. Крім того „Правда" каже, що Кач „заохочує жидівських терористів, щоб вони нападали на закордонних дипломатів" і „розпалює сіонізм", щоб таким чином знайти собі підтримку у жидівських виборців на губернатора. „Він займається провокацією і закликає Жидівську оборонну лігу до акцій проти затруднених в ОН дипломатів", — твердить совєтська газета. У „Правді" попалося також Вашінґтонові, який, мовляв, „навіть не думає перевірити справу посадника Кача і його образ в сторону ОН". Очевидно, обвинувачення „Правди" викликало тільки жартівливу репліку Е. Кача, який заявив, що „вони мене не люблять; ну і що я їх також не люблю". Крім того посадник цілком слушно відмітив, що автори статті в „Правді" думають совєтськими катеґоріями і все міряють своєю міркою. У З'єднаних Стейтах Америки й інших демократичних країнах людина може вільно висловлювати свою думку і критикувати кого вона хоче", — заявив Кач.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ!

Чи Ви вже склали свою пожертву на допомогу загроженим голодом, холодом і недугами братів і сестер українців у Польщі? Передайте її негайно на руки Вашого о. Пароха, секретаря Вашого Відділу, або перешліть на адреси:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE
815 N. Franklin Street
Philadelphia, Pa. 19123

Свята Софія Релігійне Товариство Українців Католиків, ЗСА

З БЛАГОСЛОВЕННИМ ЮВІЛЕЄМ 90-ЛІТТЯ вітаємо

Їх Святість

ПАТРІЯРХА ЙОСИФА І.

Основника і Голову Товариства Свята Софія,

та складаємо глибокий поклін перед Його Мучеництвом та невтомною борбою за привернення прав Української Католицької Церкви.

Ваші Науки — Дорогий Патріярше — проповіді і послання будуть для нас заповітом і дороговказом — а Помісність і Патріярхат Української Католицької Церкви наша остаточна мета.

В день Вашого Свята приносимо наші молитви, щоб Всемогучий Господь дарив Вашу Святість щедрими ласками і кріпким здоров'ям на МНОГІ МНОГІ ЛІТА.

За Товариство Свята Софія:

Д-р РОМАНА НАВРОЦЬКА
зам. голови

Проф. ЛЕОНІД РУДНИЦЬКИЙ
секретар

У СИРАКЮЗАХ ВШАНУЮТЬ ПАТРІЯРХА

Сиракюзи, Н.Й. (М.П.). — В неділю, 28-го лютого 1982 року, місцева українська громада вшанує Патріярха Йосифа Сліпого з нагоди 90-ліття народин ювілейним концертом.

Доповідатиме Микола Галів, редактор журналу „Патріярхат". У мистецькій програмі участь братимуть соліст баритон Зенон Мягкий, при фортепіяновому супроводі Галини Хомут, та Ксеня Антипів із рецитацією. Співатиме місцевий чоловічий хор „Сурма" і хор церкви св. Івана Хрестителя, обидва під керівництвом Марусі Качмар. Деклямації у виконанні Марусі Пічкур і Данилка Шипилявого.

Ювілейний концерт відбудеться в Українському Народному Домі о год. 5-ій по полудні.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУСЯ І БРАТА

бл. п.

ЮРІЯ МИХАЙЛА ГАНКЕВИЧА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

19-го лютого ц. р. в Нюарку, Н. Дж.
в церкві св. Ів. Хрестителя, о год. 8-ій ранку
та
в суботу, 20-го лютого 1982 року

- в Кергонксоні, Н. Й., в церкві Пресвятої Тройці;
- в Гамильтоні, Канада;
- в Римі, в церкві Св. Софії та в церкві свв. Сергія і Вакха;
- в Балтиморі, Мд., в церкві св. Михаїла, в 8-ій год. ранку;
- в Йонкерсі, Н. Й., в церкві св. Михаїла, о год. 8-ій ранку;
- у Вилимантик, Конн. (о. монс. Фіддаш), о год. 8-ій ранку
- в Монастирі св. Йосафата в Ґлен Ков, Н. Й.

Просимо згадати в ці дні Покійного в своїх молитвах.

ДРУЖИНА, ДІТИ, ВНУКИ та
СЕСТРИ І БРАТИ з РОДИНАМИ

Реґіональне Об'єднання
„ЯРОСЛАВЩИНА ТА ОКРАЇНИ ЗАСЯННЯ"
в сумі повідомляє, що
маґістер права Ягайлонського Університету

БРОНИСЛАВ ГАЙДУК

народжений 8-го серпня 1903 р. в Лежайську, колишній концинієнт і суспільний працівник у тому ж містечку на Засянні, співосновник, голова Контрольної Комісії і почесний Член ЯРОКЗА та співробітник збірника „Ярославщина і Засяння"

помер у Чикаґо, 22-го січня 1982 р. і похований 25-го січня з катедри св. Миколая на українськім цвинтарі.

•

Замість квітів, Земляки зложили датки на видання Збірника.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими,
що 15-го лютого 1982 року, після довгої й тяжкої недуги відійшов у Вічність
усіма Рідними Люблений

бл. п.

ЗЕНОВІЙ ІВАНОВИЧ ХУДИЙ

нар. 1916 р. в Скориках, Україна, б. дириґент хору й оркестри в Скориках та театру ім. І. Котляревського в Бельгії.

ПАНАХИДИ відбудуться у вівторок, 16-го лютого, о год. 6;30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми і в середу, 17-го лютого 1982 р., о 6-ій год. веч. у церкві св. Тройці при Брум вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН у четвер, 18-го лютого 1982 р., о год. 9:30 з церкви св. Тройці на православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишив у смутку:
дружину — АНГЕЛІНУ
та Рідних в Україні, Америці й Канаді

В ШОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого і Незабутнього
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

МИРОСЛАВА ДЕМЧУКА

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

в суботу, 20-го лютого 1982 р., о год. 7:15 ранку
в українській католицькій церкві
св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
при Сенфорд Авеню

Просимо Рідних, Друзів і Знайомих у цей день згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина — ЮЛІЯ
Донька — МАРУСЯ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими,
що в Лос Анджелес, Каліф., 26-го січня 1982 року,
відійшла у Вічність по довгій і тяжкій недузі,
на 85-му році життя,
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАТИ й СЕСТРА

св. п.

СТЕФАНІЯ ВУСИК
з роду ГОДОВАНСЬКИХ

бувша учителька на Буковині, членкиня багатьох світських і церковних організацій на Буковині і на еміґрації.

В глибокому смутку:
муж — АМБРОЗІЙ
син — ОЛЕГ
брат — МІЛЬКО з родиною в Україні

ГІДНО Й ДОСТОЙНО ВІДЗНАЧІМ 90-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА Й КАРДИНАЛА ЙОСИФА

масовою участю в крайових святкуваннях у Філядельфії, в неділю, 28-го лютого 1982 р. Год. 10-та ранку: Благодарна Архиєрейська Божественна Літургія, в Соборі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії яку співслужитимуть усі Владики УКПЦ в ЗСА. Проповідь виголосить Преосв. Кир Роберт Москаль. Год. 2-а по пол.: — Заля „Академі оф Мюзік"

СВЯТКОВА АКАДЕМІЯ

У програмі: Вступне слово: ВПреосв. Кир Стефан Сулик, головна промова — Преосв. Кир Іннокентій Лотоцький ЧСВВ, слово англійською мовою — Преосв. Кир Василь Лостен.

Участь беруть: Лідія Крушельницька, Юліяна Осінчук, Андрій Добрянський, Митрополичий хор і хор „Прометей".

Квитки в передпродажі: „Оріон", „Космос", „Фантазія", Лукасевичі, Ганусей і (також поштою) СУК „Провидіння" 815 Н. Френклин вул. Філядельфія, Па., 19123.

Тиждень перед Академією квитки можна буде набувати тільки в касі „Академі оф Мюзік".

ПРИДБАЙТЕ КВИТКИ ЗАЗДАЛЕГІДЬ, ЩОБ МАТИ КРАЩІ МІСЦЯ.

Провали...

(Продовження зі стор. 2)

фахової преси знаємо, що формальне прохання у цьому напрямі розглядане колами різних країн Заходу, а в першу чергу тих, що вже дотепер найбільше позичили Румунії. Господарським чинникам приходиться розглядати допомогу Румунії у дуже невигідній площині. Замість орієнтуватися на господарські потреби, вони мусять оглядатися на політичні мотиви.

Альтернатива, яка стоїть перед Заходом, неприємна: дати допомогу Румунії Чавшеску — це значить зміцнювати його комуністичний режим в Румунії, який ідеологічно тісно пов'язаний з Москвою та тримається рішуче марксистської догматики; не дати — значить змусити Чавшеску звернутися за допомогою до Москви, тобто втратити до решти тієї трошки незалежности, що її Чавшеску має супроти Москви та змусити його бути зовсім їй і її політиці підлеглим.

Приклад Румунії, як і приклад Польщі показують які недоліки виростають, коли не дати народові свобідно, відповідно до його можливостей будувати своє життя та до яких катастрофальних наслідків допроваджує комунізм і комуністичне доктринерство. На жаль, безконечні жертви на протязі більше як шість десятків років, не переконали совєтських лідерів, як і інших комуністів у світі, в нежиттєвості їхніх принципів та доктрин і вони далі намагаються переводити їх у життя, за що народи й люди платять неймовірно високі жертви.

Педагогічні студії...

(Закінчення зі стор. 2)

Курсу УВУ від 26-го липня до 20-го серпня 1982 р. в Мюнхені. Тепер слово за Шкільними Радами та українськими школами — прислати своїх кандидатів, а за громадськими установами, Фундаціями УВУ, КоДУСом подбати про стипендії.

7. Підсумки

З пройденого шляху завважуємо, що педагогіка на Українському Вільному Університеті не була найбільшою ділянкою студій, але роля її праці за минулі роки, а ще більше, завдань на майбутнє — дуже важлива. Наукова спадщина проф. Григорія Ващенка виявила його як шукача синтези кращого з теорії вільного виховання і авторитетної педагогіки, який закликав поєднувати самостійність та ініціятиву учнів з високим авторитетом педагога. Він уважав, що майбутня школа мусить виховувати творців культурних вартостей, а нова педагогіка, основана на філософії християнського ідеалізму, мусить боротися проти матеріялізму. Національний виховний ідеал він протиставив матеріялістичному комуністичному.

Проф. Григорій Васькович джерельно опрацював історію розвитку ідеї українського шкільництва в добу русифікації і комуністичної виховної політики. Він перший раз виявив дані про вплив ідей німецького педагога Ґ. Кершенштайнера на розвиток української педагогічної думки та можливість застосування деяких його поглядів в українському еміґраційному вихованні.

Теми праць та викладів таких педагогів, як проф. Григорій Ващенко, проф. Григорій Васькович та молодших дослідників діяспорного шкільництва, було б неможливо в сьогоднішній Україні свобідно опрацьовувати, аналізувати та насвітлювати з точки зору християнсько-національного виховання. Студіювати українїстику можливо часом і на іншомовних університетах вільного світу, але виховувати нову зміну учителів-борців за кожну українську молоду душу, за кожне українське слово — може тільки рідна атмосфера в рідній установі.

Як виказала практика, якраз Український Вільний Університет в Мюнхені добре виконує свою місію Педагогічним Курсом для учителів і виховників діяспори. Школи й організації молоді присилають найвартісніших кандидатів-стипендистів, які свідомі того, що їхня громада, Фундація УВУ чи КоДУС вклали великі громадські фонди в їхній вишкіл, тож оцінюють свій побут на УВУ та стараються якнайбільше скористати з нього. Всі студенти живуть разом в Інтернаті „Рідної Школи", а що приїжджають вони з різномовних країн, то українська мова стає конечним „есперантом", яким вони можуть порозумітися. Близьке співжиття з цілим викладацьким збором УВУ дає великі можливості до менш офіційних розмов, дискусій, виміни думок. Ґльобальний характер курсантів дає можливість порівнювати різні існуючі в їхній країні побуту системи навчання і виховання. Рідна атмосфера скоро єднає усіх в одну родину й допомагає вишукувати одну спільну виховну дію. Можливість слухання інших викладів Філософічного факультету та легко доступна, модерно вивінувана, бібліотека поглиблює студійний рівень курсантів.

Духовий успіх педагогічних студій Українського Вільного Університету стає наче відгомоном слів довголітнього ректора першого мюнхенського періоду св. п. проф. д-ра Івана Мірчука в 35-річчя УВУ:

„Неповторне явище і визначний здобуток нашої нації — Український Вільний Університет, цей запалений малою групкою вчених та журналістів — фанатиків української науки, перед 35-ти роками у Відні, смолоскип, світив через цілі роки. Це наш святий обов'язок — берегти його полумінь і передати ґенераціям, які прийдуть по нас".

Якраз одною із запорук збереження і надалі цього полум'я стають глибші педагогічні студії, стає вишкіл повноцінних учителів, бож добрі вчителі — це ковалі нашого майбутнього.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ ВАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ВІСТКИ УСВТ „Ч. СІЧ".

„Ч. СІЧ" — ІНТЕР- СЕРБІЯ" 0 : 1

У чергових календарних змаганнях турніру в закритій залі в Арморі в Елизабет що відбулися в суботу, 30-го січня ц.р., І-ша дружина „Ч.Січі" зазнала першої поразки з клюбом „Інтер-Сербія" вислідом 0:1. У звітовій зустрічі „Січовики" в більшості володіли м'ячем, але грішили повільністю і браком стрілів на ворота суперників з ряду догідних до здобуття ґолів позицій.

„Інтер- Серби" проводили швидкі контратаки, стріляли з усіх, навіть далеких позицій і остаточно заскочили воротаря, здобувши єдиного, але переможного ґоля. Склад „Ч.Січі" в цих змаганнях: Хамуляк, Ткач, Бакун, Микуляк, Науменко, Ганич, Фарміґа, Букачевський, Беднарський, Охрименко, провідник.

„Ч.СІЧ" (ЮНАКИ II) — ДЕНВИЛЛ (ЮНАКИ) 2 : 2

У 5-ій рунді ігор турніру в закритій залі „Адідас" молодші юнаки „Ч.Січі" ремісували з сильною дружиною середньої школи Денвилл вислідом 2:2. В першій половині „Січовики" вели 2:0, що його здобули Ю.Ґбур і А.Пенцак. Після перерви наші юнаки втомилися, втратили ініціятиву, у висліді чого напочатку суддя зарядив сумнівний карний стріл, з якого Денвилл здобув першого ґоля, а в кінцевій фазі змагань суперники вибороли ремісового ґоля змагань.

Склад „Ч.Січі": Медюх, З.Іванків, О.Іванків, Фавило, Тимчишин, Сергіїв, Ю. Ґбур, Б.Ґбур, Пенцак, провідник—А.Ґбур.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСВТ „Ч.СІЧ"

У суботу, 20-го лютого ц.р., о год. 6-ій по полудні у власному Домі відбудуться 59-ті Річні загальні збори УСВТ „Ч.Січ". Усі члени Т-ва зобов'язані взяти активну участь в цих важливих передювілейних загальних зборах.

(от)

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР НАЙКРАЩИХ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ДРУЖИН ЗСА

В п'ятницю і суботу 19-20-го лютого ц.р., в спортовій залі Ґолден Дом в Нюарку, Н.Дж., відбудеться відбиванковий турнир кращих чоловічих університетських дружин ЗСА, що його організує Ратґерс-Нюарк.

В цьогорічному турнірі беруть участь такі дружини: Каліфорнійського університету з Лос Анджелес (минулорічні чемпіони університетів ЗСА), Пенн Стейт (чемпіон східніх коледжів ЗСА, що зайняли 3-тє місце в ЗСА), Ратґерс—Нюарк (віце-чемпіони східніх коледжів ЗСА) та дружина „Інтернашенел" з Монтреалю (в минулому році здобула 3-тє місце Канади).

Як і в минулих роках, в цьогорічному турнірі в складах окремих дружин виступатимуть визначні українськи відбиванкарі, що є студентами в тих університетах. І так в складі дружини Ратґерсу-Нюарк змагатимуться: Б.Іваськів і Р.Казура, обидва знані з дружини УСВТ „Ч.Січ". В дружині Пенн стейт виступатиме Павло Гунчак, багатократний учасник Спортової Школи „Ч.Січі", в останніх двох роках вже інструктор, теж активний змагун дружин відбиванкової і копаного м'яча „Ч. Січі". Ініціятором тієї великої спортової імпрези, що її традиційно влаштовує Ратґерс-Нюарк, був д-р Тарас Гунчак, професор історії цього університету, колишній визначний відбиванкар, під сучасну пору провідник чоловічої відбиванкової дружини „Ч.Січі". Змагання цього турніру в залі Ґолден Дом, яка вміщує біля 1.000 глядачів, починається в згаданих днях в годинах 6.30 увечері.

Джерзі Сити й околиця!

В неділю, 7-го березня 1982 р., о год. 3-ій по пол. в залі Українського Народного Дому при Фліт і Овкленд Аве., ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

до участи в яких запрошені й зобов'язані члени Окружної Управи, по два представники від кожного Відділу і конвенційні делеґати наступних Відділів:

з Джерзі Сити: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287.
з Байон: 213 і 281.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолюторії Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1982 рік.
9. Доповіді ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

Члени Головного Уряду УНСоюзу

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Володимир Білик, голова

Осип Зубрицький, секретар

Володимир Бутковський касир

Австралієць з „бушу"...

(Продовження зі стор. 1)

травні 1983 року, бо тоді буде тут храм.

Від І.Ігнатюка можна було почути про незвичайні пригоди на полюванні, яке пасійно любить; про ще більш незвичайні звичаї тубільців, австралійських абориґенів, про дивовижну фауну і фльору того закинутого „на край світу" дивовижного материка. Розповів чимало проспектор про свої знахідки коштовних мінералів і про умови, в яких доводиться жити і працювати нашим австралійським українцям. Там, у його селищі Кубер Педі, багато туземців, деякі працюють у нього і до їхнього життя він добре придивився, навчившись порозумівaтися з ними. Якщо був би людиною пера, то писав би про це сам, а так — розповідає.

Саме життя там постачає нові враження і нові несподівані зміни. Кожний день виповнений працею, а кругом пустеля — „буш". Вода — „на вагу золота", за неї треба платити долярами; її треба привозити бочками. Але і там живуть люди: домівки від спеки роблять підземні і ці мешкання навіть люксусові. Він сам має одне таке підземне помешкання, але частіше перебуває на поверхні, де праця, де його спільники і робітники. Цікава річ, що тут вони збудували з десяток років тому навіть підземну церкву, де моляться місцеві католики, серед яких є чимало слов'ян: поляки, хорвати і він — єдиний українець.

Ця церква — атракція для туристів. Ігнатюка відвідують тут навіть туристи з Америки. Це ті, що не лякаються температури, що сягає часом 140 градусів Фаренгайта. Час від часу для Івана Ігнатюка свято — коли приїжджає в Кубер Педі український священик о. Шпитковський. На Службу Божу тоді в підземній церкві сходяться інші католики.

Туристів сюди приваблюють теж можливості знайти коштовне каміння, а ще більше — полювання на уславлену австралійську тварину кенґуру. Тут відразу наш гість дає перепис, як кенґуру печуть і як її споживають напівсирою тубільці.

Взагалі Австралію І. Ігнатюк пізнав і полюбив, і не легко б йому було з нею прощатися. Тож, навіть беручи під увагу виїзд в майбутньому до Америки, він залишився б громадянином Австралії і власником своїх розсипів опалів, цієї ділянки „бушу", що її він здобув завдяки мозольній праці, життєвим пригодам і невигодам, коли ночувалося під відкритим небом надворі, а „колискою" було протяжне виття Дінґо, австралійських псів, що не вміють гавкати, а їхнє виття наводить носталгію і жах.

Тепер все це в минулому і можна будувати рожеві пляни; хоч ця „рожевість" зовсім реальна, міцно заякорена в твердому ґрунті дійсности, а гуцульська торговельна жилка, яка досі допомагала цьому українцеві в бизнесі, допоможе й надалі.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ ІНЖ. Р.КОБРИНСЬКИЙ

Ню Йорк, Н.Й. — Із Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 19-го лютого ц.р. в год. 7-ій вечора, тут у приміщеннях цього Клюбу, переповість свої враження з поїздки по Норвегії інж. Роман Кобринський, виголосивши доповідь на тему: „До фйордів Норвеґії".

Доповідь інж. Р.Кобринський зілюструє прозірками із скандинавських міст, королівських замків, музеїв, парків, кораблів, фйордів, скульптур та інших культурних багатств і краси природи цих країн.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 20-го ЛЮТОГО 1982 р.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори 397-го Відд., о год. 3-ій по пол. в домі УНС при 5004 Олд Йорк Рд. зі звичайним порядком нарад. Після річних зборів відбудуться місячні для вибору делеґатів і їх заступників на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — Управа Відділу.

Нюарк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорном. Січ 14-ий Відд., о год. 2:30 по пол. в приміщенні при 507 Irvington Ave., Newark, N.J. На порядку: звіти, організаційні справи та придбання нових членів. Рівнож відбудеться вибір делеґатів та їх заступників на 30-ту Конвенцію УНС. Збирання чл. вкладок. Проситься чл. прибути. В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр., В. Ткач, кас., М. І. Отрок, заст. секр.

Бристоль, Па. Річні загальні збори Т-ва Просвіта 362-ий Відд., о год. 7-ій веч. в залі Українського Клюбу при 111 Філморе вул., Бристоль, Па. По річних зборах відбудуться місячні, на яких буде вибір делеґата та його заступника на 30 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. М. Ільченко, гол., М. Шеґда, кас., Ф. Петрик, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ЛЮТОГО 1982 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Йосафата. На порядку: відкриття, відчитання протоколу, звіти — фінансовий, хворих, дискусія і збирання чл. вкладок, звіт К. Комісії, уділення абсолюторії, вибір Управи і К. Комісії на 1982 р. Проситься чл. прибути. К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., С. Мартинюк, кас., Д. Марґолич, гол. К. К., Анна Васьків і Марта Пристай, чл. К. К., Ст. Васьків, Ст. Приймак, А. Гривнак, Кат. Марґолич і Д. Пристай, чл. Управи.

CHICAGO, Ill. Annual meeting of Good Will Society Br. No. 22 of Chicago will be held at 10:30 a.m. — after the Divine Liturgy — in St. Joseph's old church hall at 5000 N. Cumberland Avenue, Chicago, Ill. Annual reports to be read — election of officers, etc. — Helen B. Olek, Secretary.

BUFFALO, N.Y. Annual meeting of Branch 304 will be held at 2 p.m. at Ukrainian-American civic Center, 205 Military Rd., Buffalo, N.Y. There will be election of officers and delegate to the fortcoming Convention. Mary Hnatyk, Secretary.

НЕДІЛЯ, 21-го ЛЮТОГО 1982 р.

Елмайра, Н. Й. Річні збори Т-ва Свобода 271-ий Відд., о год. 2-по пол. в залі УНДому, 156 Horshcads Blvd., Elmira Heights. В програмі: вибір Управи на 1982 р., делеґатів та їх заступників на 30-ту Конвенцію УНС. — Управа.

Торонто, Онт., Канада. Річні збори Т-ва ім. гет. Б. Хмельницького 401-ий Відд., о год. 3 по пол. при 22 Arrowsmith Ave., Toronto, Ont., Canada. На порядку: звіт Управи і вибір нової на 1982 р. та вибір делеґата і його заступника на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. обов'язково взяти участь. Т. Волошин, предс., Ст. Чорній, секр., О. Івах, касир.

Рочестер, Н. Й. Річні загальні збори Б-ва св. Юрія Переможця 285-ий Відд. при парафії св. Покрови, 3176 St. Paul Blvd., зараз по закінченні Святої Літургії, приблизно о год. 11:30 перед полуд. в парафіяльній залі. На порядку: звіти урядників, вибір Управи на 1982 р., делеґата та заступника на 30-ту Конвенцію УНС. А. Омельченко, гол., А. Скібіцький, секр., М. Ковалюк, скарбник.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд., о год. 2-ій по пол., в УНДомі при 237 Hope Ave. Є важні справи до полагодження, буде вибір делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС та справа приєднування нових членів. Нова Управа на 1982 р.: І. Хомко, предс., Р. Галабурда, заст. предс., І. Блиха, фін. секр., В. Тижбір, касир, В. Марущак, рек. секр., П. Головачук, почесний член, опікуни хворих: А. Марущак — В. Олійрник; прапорщики: С. Коваль — М. Тижбір, мужі довір'я: Т. Хомишак — Н. Михайлишин, господар — Лідія Кобзар, К. Комісія: Ю. Котляр, гол., М. Юрченюк і В. Мочула — члени. В. Марущак, рек. секр.

СУБОТА, 27-го ЛЮТОГО 1982 р.

Ню Йорк, Н. Й. Річні збори 361 Відд. УНС Т-ва „Дністер", о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 142 Друга Авеню в Ню Йорку, кімн. ч. 25. На порядку; звіти членів Управи, дискусія над звітами, вибір нової Управи. По Річних зборах відбудуться Місячні, на яких буде вибір делеґатів і їх заступників на 30-ту Конвенцію УНС. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться з півгодинним опізненням і будуть правосильні. — Управа.

Едвард Козак...

(Закінчення зі стор. 2)

другому боці кругленька ґаздиня а посередині їх — корова із сумовитим виглядом. Кожна індивідуальна виставка Едварда Козака (дотепер у Ню Йорку, Чикаґо, Дітройті, Філядельфії, Сан Франсіско, Торонто, Монтреалі та від близько двадцяти років щороку у Гантері у мотелі „Ксеня" — це мистецька подія. Це насолода для відвідувачів та гордість української культури.

Едвард Козак відзначається солідністю і роботящістю, якої не мають усі мистці, здебільша химерні й неспокійні духи. Він повинується етиці професіоналів — ніколи не скаже злого слова про другого мистця. Він скромний — працює, творить. З його 80-літтям в якому він працює над виданням другої з черги книжки, змістом якої будуть монологи Гриця Зозулі, та приготовляється до своїх нових індивідуальних виставок — у Торонто і Гантері — треба побажати Ювілятові ще довгих років життя у теперішній його погоді духа і спроможності продовжувати своє творче діло — на користь і на славу української культури.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!